

i de sjældne undtagelsestilfælde, hvor den person, hvis forhold undersøges, ikke har en bisidder, tilkommer den pågældende samme adgang til aktindsigt, som pågældende ellers efter de omtalte udtrykkelige regler ville have gennem sin bisidder. Denne adgang må da administreres direkte i forhold til undersøgelseskommissionen.

Til lovforslagets § 23, stk. 1

Efter § 23, stk. 1, skal undersøgelseskommissionen inden afhøringen orientere den minister eller embedsmand, hvis forhold undersøges, og den pågældende bisidder om de forhold af faktisk og eventuelt retlig karakter, som undersøgelsen omfatter.

I lovforslagsbemærkningerne er der om denne bestemmelse bl.a. anført: »Det forudsættes, at orienteringen gives så hurtigt som muligt, efter at undersøgelsen er iværksat. Den kan således gives på et tidspunkt, hvor den pågældende endnu ikke er indkaldt til at afgive forklaring«.

Udvalget lægger vægt på denne udtalelse og ønsker at understrege, at det afgørende er, at praksis med hensyn til orienteringstidspunkt og mødeberømmelse bliver sådan, at bisidderen og dennes klient sikres en rimelig forberedelsestid forud for afhøringen.

Herefter indstiller *udvalget* lovforslaget til *vedtagelse* med de nedenfor anførte ændringsforslag.

Et mindretal inden for flertallet (Det Konservative Folkeparti og Centrum-Demokraternes medlemmer af udvalget) redegjorde for sin principielle holdning til lovforslaget og til de ændringer, som der – uden om mindretallet – tegnede sig et flertal for ved 1. behandlingen den 4. november 1998.

Mindretallet havde to betænkeligheder

- Mindretallet fandt det rigtigst, at dommere ikke kunne indgå i en undersøgelseskommission for på denne måde klart og tydeligt at undgå, at kommissionens beretning fik nogen form for »domstolseffekt«.
- Mindretallet fandt, at hovedreglen for arbejdet i undersøgelseskommissionen burde være lukkede døre.

Synspunkter vedrørende lukkede døre havde mindretallet af tre grunde:

For det første kan en kommissionsundersøgelse nærmest sammenlignes med en politimæssig efterforskning, som netop også sker bag lukkede døre.

For det andet var der hensynet til de mennesker, der skulle afhøres, og som kunne risikere at blive hængt ud i pressen, også selv om det senere viste sig, at de var uskyldige.

For det tredje var der ønsket om, at vidner ikke gennem mediernes minutløse dækning af undersøgelsen skulle kunne blive påvirket af andre vidner eller indbyrdes afpasse deres vidneudsagn.

De to ovennævnte betænkeligheder har flertallet ikke været enige i.

Mindretallet tilslutter sig alligevel forslaget. Bl. a. fordi højesteretsdommere nu er afskåret fra at deltage som medlemmer af en undersøgelseskommission, og fordi det ved ændringsforslag til stk. 2 i § 4 – samt ved klarere formuleringer i denne betænkning over L 3 – er fastslået, at kommissionens opgave alene er at tilvejebringe og fremlægge materiale, som kan danne grundlag for andre myndigheders afgørelse af, om en sag bør fremmes til en ansvarsafgørelse. Disse forhold er klart med til at svække den »domstolseffekt«, som tidligere undersøgelseskommissioner har været omfattet af.

Vedrørende møderne i undersøgelseskommissionen og i retten, der som hovedregel nu holdes for åbne døre, må det konstateres, at det af kommissionen eller retten kan bestemmes, at dørene skal lukkes, hvis det findes påkrævet. Dette betyder, at der er mulighed for – under nogle af de omstændigheder som mindretallet fandt talte for lukkede døre – at foretage denne dørlukning.

Endelig lægger mindretallet afgørende vægt på, at der er opnået enighed om, hvordan Folketinget skal behandle beretninger fra undersøgelseskommissioner. Dette har været et kernepunkt for mindretallet.

Mindretallet konstaterer, at vi ikke har fået den løsning, vi fandt ideel. Men henset til de imødekommelser af vore synspunkter, vi har fået, og henset til at vi betragter det som vigtigt, at et stort flertal i Folketinget står bag dette lovforslag, har Det Konservative Folkeparti og Centrum-Demokraterne valgt at støtte det.

Afslutningsvis vil mindretallet udtrykke ønsket om, at Udvalget for Forretningsordenen efter en vis passende periode foretager en grundig vurdering af, om de mål og de hensigter, vi satte os med dette lovforslag – og de forudsætninger som vi i øvrigt gjorde – blev opfyldt. En sådan evaluering vil i øvrigt være i overensstemmelse med de tanker og ideer, som statsministeren